

A SANT ANTONI

Per Rosita Denia

I

Tota la joventut del poble de Les Coves de Vinromà per festejar Sant Antoni al Mas han volgut pujar.

Porque al Mas d'En Rieres són complits tota la gent, per celebrar Sant Antoni fan coques i madalenes i un trago de moscatell.

Es un Sant molt miraculós que li tenen bona fe; molta gent d'este poble, sobre tot els masovers.

Li fan una festa molt maca a este Sant del gener.

Ell porta una bona capa i nosaltres ens gelem de fred.

Per això té molt mèrit que acudisca tanta gent a este Mas d'En Rieres i el fred se'l passen bevent.

Enguany al Mas d'En Rieres i per Sant Antoni Abad han fet una festa molt maca fins i tot bou embolat.

II

Este Sant és miraculós! perquè encara que hi han hagut dos joves forasters ferits, només l'esglai ha sigut i tot el món tan feliç.

Pol mati li diuen missa, i el porten en processó, li canten i ballen jotes, bous de vila, ball del Pla i li encenen per la nit una bona foguera.

Allí es torren petxines com antiga tradició, encara que siguen dures

i de mala digestió.

Però amb bons tragos de vi s'anima tota la gent i ballen a la revetlla i alguns acaben calents.

I molts li demanen al Sant que els mire amb bona fe i encara que es porten mal que no els gale els ametlers.

Abans era molt bonica la festa de Sant Antoni, cadascú darrere del carro portava el necessari per a fer al seu cantó la foguerada a Sant Antoni.

III

Uns, un bon tros de figura, d'altres un feix d'argilagues, romers, o un garbó de sarments i amb il·lusió i moltes ganes.

I quan es feia de nit i tocaven a oració, era una algaravia; s'encenien tots els focs que pareixia de dia.

Tot eren crit d'alegria a cada cantó de Les Coves; les colles de joves, voltaven els Sant Antonis del poble.

Aquells espurnegalls i flames amimaven a la gent; joves i vells disfrutaven d'aquell espectacle calent.

Recordant que Sant Antoni és patró d'animalets, amb les esquelles al coll el voltaven els xiquets.

I quan les flames baixaven i quedava brasilà, cadascú treie de casa el que volia torrar.

Molts es mataven un porc i no tenien problema amb bons morters d'allioli i tots oblidaven la pena.

IV

També es torraven pataques, petxines, era la tradició i en l'època de fam, una sardina, era el millor.

Entraven palades de brasa a l'entrada d'algun vei i passaven la vatllada bevent bons tragos de vi.

I com el foc perdurava fins demà del mati, tocant la simbomba i cantant ningú se n'anava a dormir.

La joventut, és natural, sempre va a la seua idea i en cases particulars es muntava bona "juerga".

I en acabar de sopar acudien els amics, i amb l'acordió llogà, ballaven tota la nit.

Quan ja no sabien que fer anaven a disfressar-se i donaven unes voltes a les reunions del poble.

Arribat l'endemà si hi havia majorals, la festa era molt "chula", engalanaven als matxos i xic i xica a la gropa.

V

Vestits amb el trage típic arreplegaven la coca, tots amb molt bona harmonia i l'alegria era molta.

En aquells matxos, tan pitos, parelles amb il·lusió, muntant a la gropa anaven a lluir a la processó.

Aixina acabava el dia de Sant Antoni, la festa, i els joves molt mudats passejant per la Ravaleta.

I tan bonic que era tot això, ja s'ha acabat; per no poder fer fogueres en carrer alquitranat.

El poble es resisteix a perdre festa tan maca i ens tenim que conformar en un Sant Antoni a la Plaça.

I no hi han hagut majorals des de l'any quaranta-sis, per la segona gelà que ens va deixar arrupits.

Aquest any han sigut complits sindicat i Ajuntament, amb coques i xampanyeta per acovidar a la gent.

VI

I és d'agrair la delicadesa que han tingut algunes dones en tornar a fer per la festa coquetes de Sant Antoni.

Els vells no volen ser menys i també fan foguerada, per seguir la tradició i passar junts la vatllada.

Han preparat bon banquet Joan, Vicentica i Paca; petxines i musclos no han faltat, que l'Alcalde molt complit també ens n'ha dut un sac.

Visca Sant Antoni Abad i també el seu porcellat, que ens provoïca tot l'any des d'avui a l'any que ve.

"Sonet del punt i final

Per JOAN

Cansada de descansar,
la teua monotonia
és nit i ja no és dia,
duu silenci i no té crit.

Tan cansada i descansada,
ni el cant d'ocell et captiva,
ni el llamp ni el tro et reviva
el teu hivern de tardor.

Fulla seca sense vida,
fruita nodrida i pansida,
lluïta perduda amb la mort!

Amb l'equipatge ets al port
somniaut cants d'eternitat.

Punt i final... s'han acabat!